

Babinecz Sándor szakmai beszámolója

A Tisztaszoba BeszKulturális Egyesület az ACIU Toscana együttműködésében harmadik alkalommal járt Firenzében, ahol a Toscanában élő magyar családoknak és a magyar iskola (Skolabusz) gyakornokainak tartott néphagyomány alapú komplex foglalkozást, illetve módszertani felkészítőt. A programnak a COOP Ponte a Greve közösségi terme adott otthont 2025. május 24-én és 25-én. Az egyesület tagjaként először vettem részt a programban.

Az első napon a Toscanában élő magyar családok számára tartottunk komplex néphagyomány alapú foglalkozást, amelynek során két korcsoport számára párhuzamosan zajlott a kézműves foglalkozás és a népzene-néptánc és néprajzi ismereteket tartalmazó foglalkozás.

A nagyobb gyermekek és szüleik számára hirdetett programelem egy Bartók Béla halálának 80. évfordulójához kapcsolódó, a népzene gyűjtő, népzene kutató munkásságáról, a magyar népzene dialektusterületeiről és jellemző hangszereiről szóló előadással indult. Ezt követte egy élő hangszerbemutató. Majd népi játékok és a néptáncos foglalkozás következett. A nagyobb korcsoport számára kézműves foglalkozással zárult a program, melynek során lehetőségük volt kötelet verni.

A programban résztvevő kicsi gyerekek és szüleik a kézműves tevékenységgel kezdték a programot, fonalból készítettek állatfigurát, majd részt vettek a népi játékos és néptáncos foglalkozáson. Számukra nem volt néprajzi ismeretterjesztő rész.

A mobilitás első napján az előadás után, én a játékos-néptáncos programban vettem részt. A népi játékokhoz és a tánc kíséretéhez a programban résztvevő Berta Alexandra szolgáltatotta citerával a zenét, így élőzenés foglalkozást tarthattunk a résztvevőknek. Az eszközös, élményközpontú tánc tanítás a dél-dunántúli, főleg somogyi táncanyagra épült. Ennek lényege, hogy a résztvevők azonnali táncos élményt kapjanak, miközben a botos-kanásztánc elemeit a vezetővel azonnali táncos élményként élhetik meg. A táncos botot, a kanásztánc

elengedhetetlen eszközét, különböző fogásmódokkal, egymásnak átadogatva, a földre helyezve pár egyszerű, természetes mozgást tartalmazó lépéssel „egy táncprodukció” részesei lehettek. Az egyik legfontosabb elem, hogy gyerekek a szülők és a gyakoronokok együtt vehettek részt a táncos foglalkozásban.

Jó volt látni a gyerekek a szülők és a többi résztvevő lelkes részvételét.

A második napon, a Skolabusz önkéntesei egy tematikus, Pünkösdhöz kapcsolódó foglalkozás teljes menetével és annak módszertani elemeivel ismerkedtek meg. A megtanult szokásdallammal, népi játékokkal, illetve az ünnep néprajzi hátterének, szokáselemeinek megismerésével, két héttel később önállóan meg tudtak tartani egy pünkösdi komplex foglalkozást a gyermekeknek.

A módszertani felkészítő során az én feladatom egy táncház tartására való felkészítés volt. Ebben nagy segítséget jelentett, hogy előző nap a gyakoronokok is részt vettek a záró táncos foglalkozáson. Mivel Ők nem voltak „táncosok”, kicsit hitetlenül álltak a helyzet előtt, hogy Ők hogyan tudják majd levezetni két hét múlva a táncházat. Itt sok-sok megerősítést kaptak, hogy csak természetes mozgásokat, lépést, járást, ugrást tartalmazó egyszerű lépésekkel, képesek lesznek a feladatra. A foglalkozás végére kialakítottunk egy „menetrendet”, az alapján közösségi munkával képesek voltak egy óra múlva, 2-3 alkalommal levezetni a foglalkozást.

Számomra a mobilitás pozitív élményeket és tapasztalatot adott. Gyors helyzetfelismerést és alkalmazkodási készséget várt el tőlünk, hogy a tervezetthez képest a programunk részleteit spontán kellett alakítanunk a helyzethez, az adott körülményekhez. A kétnyelvű közegben élő gyerekek és felnőttek nyitottak voltak a magyar néphagyomány különböző elemeire, aktív résztvevői voltak a foglalkozásoknak.